

BIBLIOTECA DREPTUL INSOLVENȚEI

BDI

Marcela Comșa

ÎNSCRIEREA CREAȚELOR ÎN TABELUL CREDITORILOR

Considerații teoretice și practice

Marcela Comșa

Înscrierea creanțelor în tabelul creditorilor

Considerații teoretice și practice

Universul Juridic

București

-2020-

Cuvânt-înainte

Ideea acestei lucrări – „*Înscrierea creanțelor în tabelul creditorilor. Considerații teoretice și practice*” – s-a conturat pe parcursul ultimilor doi ani, ca urmare a participării la seminare, conferințe, întâlniri profesionale cu practicieni ai dreptului care activează în domeniul insolvenței.

Inițial, am abordat aspecte teoretice generale cu privire la întocmirea tabelului de creanțe în procedura insolvenței, însă, ulterior, s-a dovedit a fi insuficient. Participanții la aceste activități au simțit nevoia unei abordări amănunțite a problemelor cu care se confruntă în activitatea practică.

Căutarea unor exemple jurisprudențiale pentru susținerea prezentării, dar și sesizarea curții de apel cu spețe complexe în această materie m-au determinat să adun materiale pentru o culegere de practică judiciară.

Îmbinând aspectele teoretice cu cele practice, a rezultat lucrarea de față. Ea cuprinde 5 titluri: I. Aspecte introductive; II. Depunerea declarațiilor de creanțe; III. Verificarea creanțelor; IV. Întocmirea tabelului preliminar de creanțe și V. Tabelul preliminar/definitiv de creanțe.

În prima parte, se regăsesc un scurt istoric, considerații cu privire la scopul procedurii insolvenței și reglementările inerente. Următoarele titluri, împărțite în capitole și subcapitole, reprezintă o analiză a modului de întocmire a tabelului de creanțe în procedura insolvenței. Precizez că m-am limitat la insolvența profesioniștilor, așa cum sunt ei definiți de art. 3 C. civ.

Întocmirea tabelului creditorilor este un demers complex de care depind parcursul procedurii colective și atingerea scopului acesteia. Notificarea cu privire la deschiderea procedurii de insolvență, depunerea cererilor de admitere a creanțelor, verificarea acestora și respectarea regulilor privind înscrierea în tabelul creditorilor interesează, în egală măsură, pe participanții la procedura insolvenței și nu numai pe ei.

Am încercat să prezint fiecare aspect atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. După comentarii ale dispozițiilor legale incidente, susținerea unor opinii, oferirea unor posibile soluții, recomandări de bune practici în parcurgerea etapei respective, am adăugat (acolo unde am identificat hotărâri judecătorești) exemple din jurisprudența Curții de Apel Brașov.

În anexele la această lucrare sunt formularele prevăzute de *Ordinul MJ nr. 1692/C din 7 iulie 2006 privind aprobarea formatului Buletinului procedurilor de insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare*, care, din nefericire, nu sunt actualizate, și de *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1105 al Comisiei din 12 iunie 2017 de stabilire a formularelor menționate în Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind procedurile de insolvență*, pentru procedurile cu element de extraneitate. Sunt, apreciem noi, utile pentru respectarea cerințelor legale prevăzute pentru întocmirea corespunzătoare a tabelului de creanțe în procedura insolvenței și ușurează activitatea celor implicați în acest demers.

Suntem la un pas de o criză economică majoră și legislația în materia insolvenței se va modifica în mod cert, dar considerăm că acest material va fi un sprijin pentru cei care activează în domeniu și în viitorul apropiat.

Motto-ul este un citat din Goethe¹, care se dorește a fi un imbold pentru citirea acestei lucrări.

¹ **Johann Wolfgang Goethe**, înnobilit în anul 1782 (n. 28 august 1749, Frankfurt am Main – d. 22 martie 1832, Weimar), a fost un poet german, ilustru gânditor și om de știință, una dintre cele mai de seamă personalități ale culturii universale.

I. ASPECTE INTRODUCTIVE

1. Scurt istoric al reglementării procedurilor de insolvență²

Procedurile de insolvență sunt mereu în atenția publicului, reglementarea acestora și aplicarea normelor în practica curentă au un impact major asupra economiei, în general, și asupra calității vieții.

D.C. North³, laureat al premiului Nobel pentru economie, apreciază că istoria contează, nu numai pentru că putem învăța din trecut, ci și pentru că prezentul și viitorul sunt legate de trecut prin continuitatea instituțiilor unei societăți. De aceea, „operațiunile de azi și de mâine sunt formate de trecut.”

Insolvența⁴, definită în legislația actuală, ca acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile, a fost percepută diferit de-a lungul timpului și în sistemele de drept ale statelor. Termenul de insolvență este utilizat doar în ultima perioadă, situația economică și financiară dificilă a debitorului, nereușita în afaceri era cunoscută sub denumirea de faliment și reglementată în acest sens. „Falimentul” este termenul generic pe care dreptul comerțului internațional continuă să-l utilizeze pentru a desemna procedurile colective a căror deschidere este declanșată de criza economică a debitorului constatată judecătorește.

² Extras din M. Dogar (Comșa), *Insolvența transfrontalieră*, Teză de doctorat susținută la Universitatea din București – Facultatea de Drept, 2011, nepublicată.

³ Douglass C. North, economist american, a câștigat, în 1993, împreună cu Robert W. Fogel, Premiul Nobel pentru cercetări în istoria economiei, prin aplicarea teoriilor economice și a metodelor cantitative pentru explicarea schimbărilor economice și instituționale.

⁴ Art. 5 pct. 29 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014. Definiția se regăsea și în art. 3 pct. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în M. Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006; I. Turcu, *Întârzierea plății, insolvența și insolvabilitatea*, în RDC nr. 5/1996.

Una dintre primele reglementări acestei situații dificile a debitorului este „*venditio bonorum*” din dreptul roman, o modalitate de executare a tuturor bunurilor acestuia.

În legislația republicilor orașe italiene, falimentul a fost privit ca o procedură concursuală de executare care se aplica tuturor debitorilor indiferent de profesie⁵ și avea un caracter represiv (comercianții faliti erau catalogați ca infractori).

Urmează, ca element de reper, Ordonanța lui Colbert din 1673, după care falimentul, ca instituție, este reglementat de Codul comercial francez în 1807. Dispozițiile acestui cod au fost preluate cu adaptări la specificul național și în celelalte sisteme de drept.

Treptat, concepția falimentului de tip sancțiune a fost înlocuită cu o concepție diferită care pune accent pe încercarea de reabilitare economică a persoanei aflate în incapacitate de plată.

Această evoluție a fost urmată și de legislația română. De la aplicarea dreptului roman, în Dacia romană, la reglementările din Codul Calimah din 1817, la Codul comercial din 1887 și, apoi, la legile moderne, adecvate economiei de piață, Legea nr. 64/1995, Legea nr. 85/2006 și, în prezent, Legea nr. 85/2014, concepția despre starea de insolvență și modalitățile de satisfacere a intereselor creditorilor au suferit modificări însemnate.

Și organismele internaționale se preocupă de o reglementare a procedurilor de insolvență cât mai adaptată cerințelor actuale ale comerțului internațional⁶.

1.1. Executarea asupra bunurilor în dreptul roman

Totalitatea normelor de conduită instituite sau sancționate de statul roman constituie un sistem de drept vast și complex, format din numeroase ramuri și instituții juridice. Ideile, dar și instituțiile juridice romane s-au

⁵ I. Macovei, *Dreptul comerțului internațional*, Ed. C.H. Beck, București, 2006, vol. I, p. 181.

⁶ D.A. Sitaru, *Dreptul comerțului internațional – Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2008; pp. 197-198.